

Kvalitetsheving av adressetilleggsnavn fra matrikkelen.

Bakgrunn

Skatteetaten har gjennom moderniseringsprogrammet, modernisert folkeregister, vedtatt å opprette et eget felt for adressetilleggsnavn i sin nye løsning. Fra 2018 vil adressetilleggsnavn bli en del av de data folkeregisteret leser inn fra matrikkelen. Adressetilleggsnavn er en del av den offisielle adressen, der dette er tildelt. Det er et strengt regelverk knyttet til tildeling av adressetilleggsnavn. Det er kommunene, som adressemyndighet, som tildeler adressetilleggsnavn og registrerer dette i matrikkelen. Når folkeregisteret leser inn adressetilleggsnavn i sitt register, som en del av den offisielle adressen, ønsker de å hente opplysningene fra «Datakilden» – matrikkelen. Matrikkelen er Norges offisielle register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser, og er ett av de tre basisregistrene i landet, sammen med folkeregisteret og enhetsregisteret.

Skatteetaten er kjent med at det mange steder er dårlig kvalitet på adressetilleggsnavn i matrikkelen. Ett av skatteetatens hovedmål er at folkeregisteret skal ha høy kvalitet, herunder at det skal være fullstendig, korrekt og oppdatert med god kvalitet på adresse. Kartverket har tilsvarende mål. Vi er sikre på at også kommunene har sammenfallende syn når det gjelder adressekvalitet i matrikkelen. Kartverket har derfor bekreftet overfor skatteetaten at vi vil følge opp kommunene slik at rettinger gjøres i god tid før 2018. Oppfølging i arbeidet med kvalitetsheving av adressetilleggsnavn vil skje gjennom de navneansvarlige i regionene og fylkeskartkontorene. Vi har stor tillit til at kommunene ser viktigheten av dette arbeidet og at de ikke vil være bekjent av at addressedata med dårlig kvalitet blir spredd til andre registre og brukere.

Adressetilleggsnavn i matrikkelen

Adressetilleggsnavn inngår i den offisielle adressen, jf. § 54 i forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften). Dette gjelder for:

- 1) Gardsbruk; «... kan den som har grunnbokshjemmel til eiendommen som eier, kreve at den offisielle adressen også skal omfatte gårdens bruksnavn ...»
- 2) Særlig kjente institusjoner eller bygninger; «... kan kommunen på anmodning fra registrert eier ...»
- 3) Grender, boligfelt, hyttefelt, mv; ... Kommunen kan tildele adresser innenfor mindre grender, bolig- eller hyttefelt ...»

Bakgrunnen for dette er blant annet et ønske om å kunne ta vare på stedsnavn av kulturvernmessig verdi, slik at de kan komme i vanlig bruk som en del av den offisielle adressen.

Ved registrering i matrikkelen benyttes en kildekode for å vise hvilket ledd i forskriftens § 54 som ligger til grunn for tildelingen av adressetilleggsnavn. Kodene er som følger:

- 1) Gardsbruk, krevd av eier: KE
- 2) Særlig kjent institusjon eller bygning, anmodet av eier: AE
- 3) Grender, boligfelt, hyttefelt, mv., tildelt av kommunen: TK

Konkretisering av utfordringene knyttet til kvalitet på adressetilleggsnavn

I matrikkelen kan det se ut som at det ved overgang fra GAB til matrikkelen har blitt lest inn interne beskrivelser av eiendommer i feltet for adressetilleggsnavn. I tillegg ser det ut til at enkelte kommuner benytter feltet for adressetilleggsnavn som notatfelt, og at navnsetting ikke er i tråd med regelverket. Videre ser vi at adressetilleggsnavn enkelte steder er skrevet kun med store bokstaver. Det synes også som at det benyttes feil kildekoder for tildeling av adressetilleggsnavn mange steder.

Kvalitetsheving av data

Det viser seg altså at en del av de adressetilleggsnavna som pr. i dag er registrert inn i matrikkelen, ikke overholder kvalitetskravene man må forutsette når de skal tas i aktiv bruk av samfunnet. Kartverket ber derfor kommunen gå gjennom vedlagte liste for sin kommune og sjekke følgende:

Oppfyller hvert navn alle kravene som stilles til adressetilleggsnavn i § 54 i matrikkelforskriften og i kap. 6.7.4 i Adresseveilederen?

- § 54 første ledd (krevd av eier, kode KE):
 - Er navnet et nedarvet bruksnavn?
 - Er navnet registrert som bruksnavn i matrikkelen eller i Sentralt stedsnavnregister (SSR)?
 - Er løse tilleggsord for retning og størrelse (*Øvre, Vestre, Store* osv.) plassert foran hovednavnet? (Hovedregelen er at slike tilleggsord skal plasseres foran hovednavnet. Unntak kan gjøres dersom tilleggsordet har annen plassering i offentlig bruk og eier uttrykkelig ønsker denne plasseringen.)
 - Er tilleggsordet *gard/gård sløyfet* (ordet skal som hovedregel ikke brukes med mindre det er gitt som del av bruksnavnet).
 - Er navnet skrevet i samsvar med normeringsreglene i lov om stadnamn (merk at lov om stadnamn § 6 andre ledd gir eier mulighet til å fastsette skrivemåten av nedarvete bruksnavn dersom han kan dokumentere at den ønskede skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn), og med normal fordeling mellom store og små bokstaver?

- § 54 andre ledd (anmodet av eier, kode AE):
 - Er det navn på en institusjon eller bygning?
 - Er navnet særlig kjent?
 - Taler allmenne hensyn for bruk av navnet?
 - Er navnet skrevet i samsvar med normeringsreglene i lov om stadnamn, og med normal fordeling mellom store og små bokstaver?

- § 54 tredje ledd (tildelt av kommunen, kode TK):
 - Er det navn på ei mindre grend, et boligfelt eller et hyttefelt?
 - Er navnet skrevet i samsvar med normeringsreglene i lov om stadnamn, og med normal fordeling mellom store og små bokstaver?

Svaret skal være ja på alle punktene under hver adressetilleggsnavntype for at hvert navn skal kunne brukes som adressetilleggsnavn. Dersom noen av navna kommunen har registrert som adressetilleggsnavn i matrikkelen, ikke oppfyller kravene, må kommunen enten fjerne det angjeldende navnet fra matrikkelen, eller snarlig sørge for at alle kravene blir oppfylt.

Matrikeladressenavn, for kommuner som fortsatt har matrikeladresser

Dersom det er tildelt matrikeladressenavn med kildekode MA, må kommunene sjekke også disse. Matrikeladressenavn skal på lik linje med adressetilleggsnavn, være av god kvalitet. Se Adresseveilederens kapittel 6.9 og 6.9.1.

NB

Kommunene skal alltid sende saker om adressetilleggsnavn til Stedsnavnstjenesten for vurdering før vedtak.